

Socialinių reikalų ir darbo ministerijai
Trišalės tarybos Pirmininkei p. Kristinai Krupavičienei
el. paštas: post@socmin.lt

2016 lapkričio 11 d., Vilnius
Nr. S16-016

Kopija: p. Svetlanai Kalinauskienei
el. paštas: svetlana.kalinauskiene@socmin.lt

PRAŠYMAS

Dėl klausimo įtraukimo į Trišalės Tarybos darbotvarkę dėl teisės suteikimo kariams vienytis į profesines sąjungas

LR Konstitucijos 50 str. numatyta, kad profesinės sąjungos kuriasi laisvai ir veikia savarankiškai. Jos gina darbuotojų profesines, ekonomines bei socialines teises bei interesus. Visos profesinės sąjungos turi lygias teises; 35 str. numatyta, kad piliečiams laiduojama teisė laisvai vienytis į bendrijas, politines partijas ar asociacijas, jei šių tikslai ir veikla nėra priešingi Konstitucijai ir įstatymams. LR Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme 2 str. 15 p. numatyta, kad **karys** – tai Lietuvos Respublikos pilietis, atliekantis tikrąją karo tarnybą; 27 p. numatyta, kad **profesinė karo tarnyba** – tai Lietuvos Respublikos piliečio pagal profesinės karo tarnybos sutartį savanoriškai įsipareigota ir teisės aktų nustatytais sąlygomis bei tvarka atliekama nuolatinė karo tarnyba kariuomenėje ar kitose krašto apsaugos sistemos institucijose, taip pat šio įstatymo nustatytais atvejais kitose valstybės, užsienio valstybių ar tarptautinėse institucijose; 31 p. numatyta, kad **tikroji karo tarnyba** - Lietuvos Respublikos piliečių privalomoji karo tarnyba, profesinė karo tarnyba, kariūnų tarnyba.

Europos sąjungoje ir ne tik jau dešimtmečius kitų valstybių kariai turi teisę vienytis į profesines sąjungas, pavyzdžiui, Belgijoje, Danijoje, Olandijoje, Vengrijoje, Suomijoje, Airijoje, Makedonijoje, Juodkalnijoje, Serbijoje, Slovėnijoje, Lenkijoje (panašus modelis veikianti KONWENT). Tokia teisė niekaip nedaro įtakos karių drausmei, priešingai, gerina santykius tarp vadų ir pavaldinių, dėl profsąjungų veiklos minėtose valstybėse gerėja pačių profesinės karo tarnybos karių moralė, kadangi yra užtikrinimas tinkamas karių socialinių interesų gynimo mechanizmas ir socialinis dialogas su socialiniu partneriu, t.y. tų šalių gynybos ministerijomis.

Remiantis tuo, jog LR Konstitucijoje yra įtvirtintas lygiateisiškumo principas ir pagal LR Konstitucijos 29 str. numatyta, kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs, o žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Atsižvelgiant į tai, kad šiandien visi statutiniai tarnautojai išskyrus karius (dėl jų socialinės padėties), turi teisę vienytis į profesines sąjungas, Europos šalių pavyzdį, manome, kad yra taikomi dvigubi standartai Lietuvos piliečiams, atliekantiems tikrąją karo tarnybą, nesilygiuojama į Vakarų ir Vidurio Europos pavyzdžius, kuriais jau seniai pasekė daugelis Rytų posovietinio bloko valstybių.

Remiantis LR Konstitucija, tuo, kas išdėstyta aukščiau, prašome Jūsų įtraukti klausimą dėl kariams teisės suteikimo vienytis į profesines sąjungas į trišalės tarybos darbotvarkę.

Pagarbiai,
Generalinis direktorius

Laimonas Jakas